

BAŞQIRD POEZİYASI

Yeddinci sinifdə oxuyurdum. Alça ağaclarının çiçək pıçıldayan vaxtları idi. İlk şeirimi də elə o zaman həmin çiçəklərə demişdim.

Harada bir şeir kitabı görürdüksə, dərhal onu alıb həvəslə oxuyur və əziz bir əmanət kimi kitabxanamın kiçik rəfinə qoyurdum. Üz qabığının iç tərəfinə də yazırdım: "Baloğlan Rzazadənin şəxsi kitabxanasından" və imza. Bir gün qəribə bir şeirlər kitabına rast gəldim: "Mustay Kərimin şeirləri". Nədənsə Mustay adı mənə çox qəribə görünmüşdü. Kitabı həvəslə oxudum. Başqird dilindən tərcümələr idi. Hələ də yadımdan çıxmayan atlar haqqında şeiri çox xoşuma gəlmişdi.

Üç-dörd aydan sonra əsgərikdə olan xalam oğlu Bədəl Başqırdıstandan bir başqird qızını qoltuğuna vurub gətirmişdi bizə, yəni "qaçır-mışdı". Xalamgil razılıq vermədiklərinə görə bizə gəlmişdilər və mən də sevimli otağımdan – kabinetimdən əl çəkməli olmuşdum. Bədəl ona "başqird gözəli" deyirdi. Gəlin, insafən, çox gözəl idi. O zaman mən də xalam oğluna oxşamaq istədim ... Xəyalən o uzaq ölkəyə gedir və özümə ona oxşar gözəl arayırdım. Beləliklə, uzaqdan-uzağa vuruldum uzaqlığa.

İllər keçdi... Tale elə gətirdi ki, doxsanıncı illərdə Başqırdıstana köçməli oldum. Bir gün

yeraltı keçiddən keçərkən qeyri-adi bir səs – musiqi məni qanadlarına aldı. Yerimdə donub qaldım. Dönüb baxdım. Ömrümdə görmədiyim bir musiqi aləti və yaşlı bir kişi... Qarşısında papağı, içində də qəpik-quruş... Əzik-üzük sovet manatlarından birini qəpiklərin üstünə atdım. İfa etdiyi alətin adını soruşdum...

– Kuray! – dedi və əlavə etdi. – Belə bir bitki var, bir qədər qamışa bənzəyir.

Yadıma bizim tütək düşdü.

Sonradan Mustay Kərimə həsr elədiyim "Kuray" şeirim yarandı. Daha sonra o nəhəng şairlə tanışlığım və telefon danışığımız oldu. Sən demə, o böyük şair də kurayı çox sevirmiş, müharibə illərində ağır yaralanarkən o musiqi sədaları ona güc verib əlindən tutubmuş... İndi bütün bunları düşünərkən fikirləşirəm ki, bəlkə elə bu bir tale işi, alın yazısıdır. Niyə mən belə bir unudulmaz şairi təkrar Azərbaycan oxucularına xatırlatmayım?

Artıq mən iyirmi altı ildir ki, Başqırdıstan Respublikasının Ufa şəhərində yaşayıram. Bu torpağın suyunu içir, çörəyini yeyirəm. O dildəki şeirləri tərcümə eləmək mənim mənəvi borcumdur.

Buna nə dərəcədə nail oldumsa, onu yalnız siz – əziz oxucular deyə bilərsiniz.